

ก ๔ សิ่งแวดล้อม ต่อ ลม (ท่อเขื่อน อ่อนตัว)

เกณฑ์ประเมิน ($x_{14}, \dots, x_{17}$)

EC435

บทที่ 4 สมการทดถอยสำหรับข้อมูลอนุกรมเวลา

เฉลิมพงษ์ คงเจริญ ©2556-2563

คณะเพรยศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

October 7, 2020

บทนำ

วิธีการประมาณสมการทดถอยสำหรับข้อมูลอนุกรมเวลาถูกนำมาใช้แพร่หลายในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

y_t

- แบบจำลองราคางานทรัพย์และผลได้ตอบแทนของสินทรัพย์ เช่นแบบจำลองการประเมินราคางานหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model) หรือแคฟเอ้ม (CAPM)
- แบบจำลองการกำหนดราคางานการทำกำไรที่ผิดปกติ (Arbitrage Price Model) หรือเอพีที (APT)
- ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลได้ตอบแทนของทรัพย์สินกับสัดส่วนทางการเงิน
- วิธีการทดถอยยังใช้ในการทดสอบทฤษฎีประสิทธิภาพของตลาด (Efficient Market)

y_t

y_t

Regression

$$(y_t = \beta_0 + \beta_1 X_{1t} + \dots + \beta_k X_{kt} + \epsilon_t)$$

ตัวแปรตาม

บทนำ

การประมาณ
ค่าคงที่

→ OLS *linear regression*
population parameter
 β ↑
estimate ($\hat{\beta}$)

ข้อมูลต่างๆ ที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณสมบัติของการประมาณค่าคงดอย่างประการ อันส่งผลต่อการอธิบายผลและทดสอบผล ($\hat{\beta}$, $Var(\hat{\beta})$, $t(\hat{\beta})$)
ราคาของสินทรัพย์มักจะมีลักษณะที่ไม่นิ่ง การศึกษาด้วยสมการดัดอยกับตัวแปรดังกล่าวอาจจะไม่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นประเด็นที่เราพิจารณาในบทที่ 7

ในขณะที่นั้นเราจะพิจารณากรณีที่ตัวแปรเป็นตัวแปรนิ่ง (stationary)

การประมาณที่นิ่งๆ vs Regression หรือชุดข้อมูล time series ดัง

$$Y_t, Y_{t+1}, \dots, Y_{t+k}$$

เป็น stationary

→ เก็บ; หยุดลงได้
หาก β

แบบจำลองถดถอยข้อมูลอนุกรรมเวลา

พิจารณาแบบจำลองถดถอยข้อมูลอนุกรรมเวลาซึ่งอธิบายด้วยสมการต่อไปนี้

Reg.

$$y_t = \beta_0 + \beta_1 x_{1t} + \dots + \beta_k x_{kt} + \varepsilon_t = x_t' \beta + \varepsilon_t, \quad t = 1, \dots, T \quad (4.1)$$

population parameter ลักษณะ $\rightarrow$ *OLS*

โดยที่ $x_{1t}, \dots, x_{kt}$ คือตัวแปรอธิบาย และ ε_t เป็น error term และสามารถเขียนในรูปเมตริกซ์ได้

$$y = X\beta + \varepsilon \quad (4.2)$$

หรือแสดงใน $X_{1t}, \dots, X_{kt}$ เมื่อกำหนดในช่วงเวลา t ก็

[static model] หมายความว่าใน period

$$(X_{1t} \rightarrow Y_t)$$

$$\beta_1$$

แบบจำลองเดดลอนข้อมูลอนุกรมเวลา

ข้อสมมติมาตรฐานสำหรับแบบจำลองเดดลอนโดยเชิงเส้นในกรณีข้อมูลอนุกรมเวลาคือ

- แบบจำลองในสมการ (4.1) เป็นแบบจำลองที่ระบุถูกต้อง correct specification
(สหสมัยคงที่)
- y_t, x_t เป็น อนุกรมนิ่ง และ ergodic
- ตัวแปรต้น x_t ถูกกำหนดไว้ก่อน (predetermined): $E(x_{is}\varepsilon_t) = 0$ สำหรับทุกค่าที่ $s \leq t$
- $E(x_t x_t')$ เป็น full rank $\rightarrow$ matrix has full rank

■ $x_t \varepsilon_t$ เป็นกระบวนการที่ไม่มีสหสัมพันธ์กันในระยะจำกัด $c_s \& \varepsilon_{t-s}$
ภายใต้ ข้อสมมติข้างต้นตัวประมาณค่า OLS $\hat{\beta} \sim \text{OLS}(T \rightarrow \infty)$ และ consistent และ asymptotically normally distributed และตัวประมาณค่าของค่าความแปรปรวน $\hat{\beta} \sim N(\beta, \text{var}(\hat{\beta}))$ เมื่อ $T \rightarrow \infty$

เมื่อ error term
homoskedasticity
ไม่มี autocorrelation

$$\widehat{\text{Var}(\hat{\beta})} = \hat{\sigma}^2 (X' X)^{-1} \Rightarrow \text{se}(\hat{\beta})$$

$\downarrow \text{var}(\hat{\beta})$

และ $\text{se}(\hat{\beta})$ คือ ความน่าเชื่อถือทางสถิติ.

การวิเคราะห์เรโซร์วิช

Var($\hat{\beta}$) ตกลง

ข้อสมมุติสองประการสำคัญ คือ (1) ตัวรับกวนมีค่าความแปรปรวนคงที่หรือไม่มีเชิงแปรสกัดสติสติก (heteroskedasticity) และ (2) ตัวรับกวนไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างกันหรืออิสระ (autocorrelation)

↑ ?

จะเป็น unbiased, consistent $\frac{\epsilon_t}{\epsilon_{t-1}}$, เมื่อ ϵ_t ไม่相关

(1) $\text{Var}(\hat{\beta})$ ณ OLS ใจใต้เงิน มีค่า variance

$\text{Var}(\hat{\beta}_{OLS}) \neq \sigma^2(X'X)^{-1}$ หมายความว่า $\text{Var}(\hat{\beta})$ ณ OLS ไม่เท่ากับเมื่อ OLS

โดยทั่วไป
จะไม่เท่ากัน

$\frac{\text{Var}(\hat{\beta}_{OLS})}{\text{Var}(\hat{\beta}_{OLS})}$ OLS
(เมื่อ)

$t(\hat{\beta}_{OLS})$ ใจเห็นแก้วยา
(F test)

การวิเคราะห์เรโซดิว

ข้อสมมุติสองประการสำคัญ คือ (1) ตัวรับกวนมีค่าความแปรปรวนคงที่หรือไม่มีเชิงแปรสกิดาสติกิตี้ (heteroskedasticity) และ (2) ตัวรับกวนไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างกันหรืออโตครีเรชัน (autocorrelation)

หากข้อมูลที่เราศึกษาไม่เป็นไปตามข้อสมมุติ ค่าความแปรปรวนของพารามิเตอร์ที่เราประมาณค่าด้วยโอดอลเอส ซึ่งจะไม่ถูกต้องและส่งผลต่อการทดสอบสมมุติฐานด้วยตัวสถิติที่และอื่นๆ

การวิเคราะห์เรโซดิว

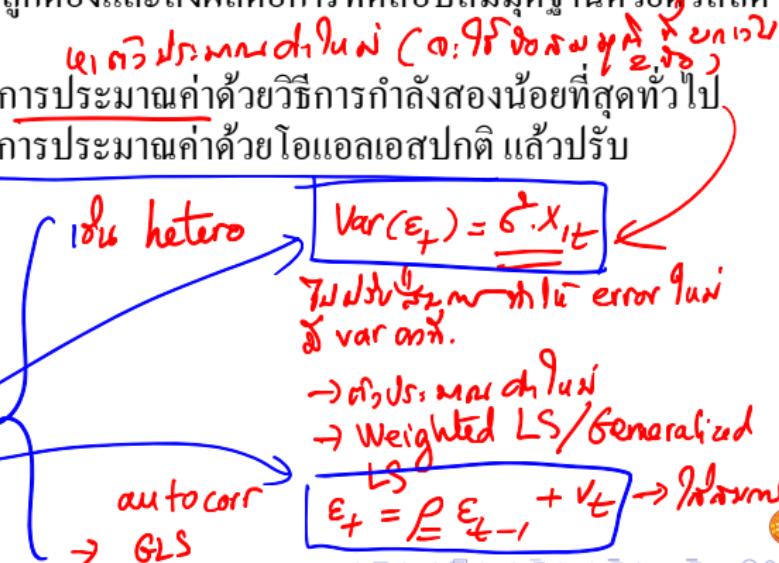
ข้อสมมุติสองประการสำคัญ คือ (1) ตัวรับกวนมีค่าความแปรปรวนคงที่หรือไม่มีเชิงเอฟโรสกีดاستิติกซ์ (heteroskedasticity) และ (2) ตัวรับกวนไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างกันหรืออโตครีเรชัน (autocorrelation)

หากข้อมูลที่เราศึกษาไม่เป็นไปตามข้อสมมุติ ค่าความแปรปรวนของพารามิเตอร์ที่เราประมาณค่าด้วยโอลเลอส ซึ่งจะไม่ถูกต้องและส่งผลต่อการทดสอบสมมุติฐานด้วยตัวสถิติที่และอื่น

วิธีการแก้ไขปัญหานี้คือ (1) การประมาณค่าด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุดทั่วไป (Generalized Least Squared) (2) วิธีการประมาณค่าด้วยโอลเลอสปกติ แล้วปรับสแตนดาร์ดแอร์เรอให้เหมาะสม

Robust SE

GLS ใช้ก็
ทำงานปัจจุบัน
ก็ hetero
ก็ autocorr

การทดสอบไฮเทอโรสกีเดติสิตี้

มีต่อไป Robust SE ให้แสดงนัยยะที่
กรณีที่ ความผันผวนคงที่ $\Rightarrow$ ก็จะดี
ว่า เช่นนี้

ค่าความแปรปรวนของตัวบ่งชี้จะไม่คงที่ หรือข้อสมมุติ

ความผันผวนคงที่: ไม่ใช่ Heteroscedasticity

$$H_0: \text{Var}(\varepsilon | x_1, \dots, x_k) = \sigma^2 \quad \text{คงที่}$$

ไม่เป็นจริง

กรณีที่ $E(\varepsilon_t) = 0$

$$\text{Var}(\varepsilon_t) = E(\varepsilon_t - 0)^2 = \frac{E(\varepsilon_t^2)}{t} \quad \text{ต้อง} \quad \frac{\text{ต้อง} \text{เท่ากับ}}{\text{เท่ากับ}}$$

การทดสอบไฮเทอโรสกีเดติสติ

ค่าความแปรปรวนของตัวบ่งชี้ไม่คงที่ หรือข้อมูลมี

$$H_0 : \text{Var}(\varepsilon | x_1, \dots, x_k) = \sigma^2$$

ไม่เป็นจริง

ข้อมูลมีค่าความแปรปรวนของตัวบ่งชี้คงที่ สามารถเขียนเป็นเงื่อนไข

$$H_0 : E(\varepsilon_t^2 | x_1, \dots, x_k) = \sigma^2 \quad \text{ถูก!}$$

$$\Rightarrow E(\varepsilon_t^2) \text{ เป็นคงที่ } \text{ และ } \text{Var}(\varepsilon_t)$$

ที่ $\text{Var}(\varepsilon_t)$ ไม่คงที่ $\Rightarrow$ อาจมีสัมประสิทธิ์ correlation
 $(x_1, \dots, x_k)$

การทดสอบไฮเทอโรสกีเดติสิติ

ค่าความแปรปรวนของตัวบ่งชี้ไม่คงที่ หรือข้อสมมุติ

$$H_0 : \text{Var}(\varepsilon|x_1, \dots, x_k) = \sigma^2$$

ไม่เป็นจริง

ข้อสมมุติค่าความแปรปรวนของตัวบ่งชี้คงที่สามารถเขียนเป็นเงื่อนไข

$$H_0 : E(\varepsilon^2|x_1, \dots, x_k) = \sigma^2$$

ทดสอบข้อสมมุติค่าความแปรปรวนของตัวบ่งชี้ว่าคงที่หรือไม่โดยการพิจารณา
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้และตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ
ได้ดังนี้

1) กรณฑ์ทดสอบ Residuals (4.1)

$$\varepsilon_t = \delta_0 + \delta_1 x_{1t} + \dots + \delta_k x_{kt} + v_t \quad (4.5)$$

2) กรณฑ์ทดสอบ Breusch-Pagan test

(Overall sign)-F test $\Rightarrow F_{\text{obs}} > F_{\text{cv}}$

$\text{Var}(\varepsilon_t) = E(\varepsilon_t^2) = \delta_0 + \delta_1 x_{1t} + \dots + \delta_k x_{kt} + E(v_t)^2$

การทดสอบออโต้คอร์เรชัน

$\epsilon_t \Delta \epsilon_{t-j}$ ลักษณะ (ϵ_t กับ ϵ_{t-j})

ตัวรับกวนในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกันอาจจะมีความสัมพันธ์ระหว่างกันได้ โดยที่ความสัมพันธ์ที่เรามักจะพบคือช่วงเวลาที่ติดกันหรืออยู่ในรูปแบบออโต้เรเกรซซีฟที่อันดับหนึ่ง (AR(1)) ดังแสดงในสมการต่อไปนี้

Auto Regressive (AR(1)) หา ρ

$$\epsilon_t = \rho \epsilon_{t-1} + u_t \quad (4.6)$$

โดยที่ $|\rho| < 1$ (ϵ_t ไม่ stationary)

ทดสอบ Auto correlation

กรณี 4.6 Reg สมมติ (4.6) หมายทดสอบ

$H_0: \rho=0$ [ไม่มี autocor]

$H_1: \rho \neq 0$ [มี autocor]

Breusch-Godfrey test สมมติ (4.6) ทดสอบ 1) ต่อ $X_{t+1}, \dots, X_{T-t}$
2) $\epsilon_{t-2}, \dots, \epsilon_{t-p}$

F-test
Lag test

ตัวอย่าง 4.1 การประมาณค่าและทดสอบ Capital Asset Pricing Model (CAPM)

แบบจำลองแคปเอ็นมีชื่อว่า Excess return หรือ Excess return ของตลาด ที่ไม่ได้รับผลตอบแทนส่วนเกิน (Excess return) ของหลักทรัพย์ด้วยผลตอบแทนส่วนเกินของตลาดซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการ

$$r_{it} - r_{ft} = \alpha_i + \beta_i(r_{mt} - r_{ft}) + \varepsilon_{it}, \quad i = 1, \dots, N; t = 1, \dots, T \quad (4.9)$$

risk free   excess return   excess return ของตลาด.

โดยที่ r_{it} คืออัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ i ($i = 1, \dots, N$) ระหว่างเวลาที่ $t - 1$ ถึง t , r_{mt} คืออัตราผลตอบแทนของตลาดระหว่างเวลาที่ $t - 1$ ถึง t และ r_{ft} คืออัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงระหว่างเวลาที่ $t - 1$ ถึง t สมมติให้ ε_t มีการแจกแจงแบบปกติ $N(0, \sigma^2)$

สมการแสดงว่าค่าชดเชยความเสี่ยง (*risk premium*) ของหลักทรัพย์ i จะเท่ากับ β_i นอกจ้านี้แคปเอ็นยังอนุมานต่อไปว่า $\alpha_i = 0$

ตัวอย่าง 4.1 การประมาณค่าและทดสอบ Capital Assest Pricing Model

ผลตอบแทนส่วนเกินรายเดือนระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2002 ถึงเมษายน 2020 ตัวแปร ppt และ set เป็นอัตราผลตอบแทนส่วนเกินของหุ้นพีพีที และตลาด และจัดเก็บในไฟล์ capm

กูปไปร์เรอร์ R- มากมาก OLS 95% lm (linear model)

(กูป) ก็จะใช้ "data" fit set explanatory var data \$ ppt, data \$ set

```

1 > capm_ppt<-lm(ppt~set, data=data)
2 > summary(capm_ppt)
3 Call:
4 lm(formula = ppt ~ set, data = data)
5 Residuals:
6 Min 1Q Median 3Q Max
7 -8.763 -1.405 -0.286 1.120 14.405
8 Coefficients:
9 Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
10 (Intercept)  $\alpha = -0.8319$  0.1777 -4.68 5.1e-06 ***
11 set  $\beta = 0.5472$  0.0292 18.72 < 2e-16 ***
12 --- Signif. codes: 0 *** 0.001 ** 0.01 * 0.05 . 0.1 .
13 Residual standard error: 2.54 on 213 degrees of freedom
14 Multiple R-squared: 0.622, Adjusted R-squared: 0.62
15 F-statistic: 351 on 1 and 213 DF, p-value: <2e-16

```

$$ppt - r_f = \alpha + \beta (set - r_f) + u$$

ppt   set
อัตราผลตอบแทนหุ้นพีพีที   ตลาด

$$\hat{\beta} \approx ppt = 0.55 < 1$$

เหตุ ppt, set ไม่ time series → ทดสอบ Autocorr + Hetero

ตัวอย่าง 4.1 การประมาณค่าและทดสอบ Capital Asset Pricing Model

ใช้คำสั่ง `bptest` สำหรับการทดสอบ heteroskedasticity และ `bgtest` สำหรับการทดสอบ auto-correlation ในชุดคำสั่ง `lmtest` (package)

Breusch-Godfrey
($\text{Test}_{\text{hetero}} \text{ AR}(1)$)

library(`lmtest`)

```

1 > bptest(capm_ptt) reg → ให้ residuals [ capm_ptt$residuals ]
2 ^Istudentized Breusch-Pagan test
3
4 data: capm_ptt
5 BP = 3.9157, df = 1, p-value = 0.04784 <  $\alpha(=0.05)$  ไม่รวม H0: ไม่ hetero
6 LM test ~  $\chi^2$  df=1 AR(1) ทดสอบ ร่วมกัน CapM ไม่มี hetero
7
8 > bgtest(capm_ptt, order=1)
9 ^IBreusch-Godfrey test for serial correlation of order up to 1
10
11 data: capm_ptt
12 LM test = 2.5031, df = 1, p-value = 0.1136 >  $\alpha(=0.05)$  ไม่รวม AR(1)
13
```

$\sim \chi^2_{df=order \text{ of } AR}$

H_0 : ไม่มี autocorrelation

$\alpha = 0.15$ $p\text{-value} (0.1) < \alpha \Rightarrow$ รวมกัน H₀: ไม่มี autocorr

ด้วย บันทึก 15% ไม่รวมสัมภัย autocorrelation

→ ดังนั้น CapM-PTT ไม่รวม: กวน $\Rightarrow$ ป้อน se.

ตัวอย่าง 4.1 การประมาณค่าและทดสอบ Capital Asset Pricing Model

vector vs residuals

การประมาณค่าสมการ AR(1) ของ residuals

$\hat{\epsilon}_t \leftarrow \text{capm.pit} \$ \text{residuals}$ ผลลัพธ์ vector

```

1 > library(dynlm)
2 > eps<-ts(eps, start=c(2002,3), frequency = 12)
3 > dynlm(eps~L(eps)-1)
4
5 Time series regression with "ts" data:
6 Start = 2002(4), End = 2020(1)
7
8 Call:
9 dynlm(formula = eps ~ L(eps) - 1)
10
11 Coefficients:
12 L(eps)
13 0.1076 =  $\rho$ 

```

$\text{plot}(eps, type="l")$

$\rightarrow \text{summary}(\text{—})$

$$\hat{\epsilon}_t = \rho \hat{\epsilon}_{t-1} + v_t$$

lag
(1 obs vector)

eps[2:N] + eps[1:N-1]

0.0798 สำหรับ dynlm

main package "dynlm"
→ lag หรือ lagged

L(—)
v

สมการทดแทนแบบพลวัต (*dynamic*) regression

ไม่สามารถอ่านตัวอย่างต่อไปได้
ความซ้ำๆ ของเวลา

$$y_t = \beta_0 + \beta_1 X_t + \beta_2 X_{t-1} + \beta_3 X_{t-2} + u_t$$

แบบจำลอง Autoregressive Distributed Lag (ARDL) ซึ่งแสดงให้ดังสมการ

$$y_t = \beta_0 + \phi_1 y_{t-1} + \beta_1 X_t + \beta_2 X_{t-1} + \dots$$

ARDL (P, q₁, ..., q_k)

$$\left\{ \begin{array}{l} y_t = \alpha + \sum_{j=1}^{q_1} \phi_j y_{t-j} + \sum_{j=0}^{q_1} \beta_{1j} x_{1t-j} + \dots + \sum_{j=0}^{q_k} \beta_{kj} x_{kt-j} + \epsilon_t \\ = \end{array} \right. \quad (4.10)$$

y_t, X_t

พิจารณาแบบจำลองสองตัวแปรซึ่งมีค่าล่าสุดนี้ไปแค่ช่วงเวลาเดียว

ARDL(1,1)

$$y_t = \alpha + \phi y_{t-1} + \beta_0 x_t + \beta_1 x_{t-1} + \epsilon_t \quad (4.11)$$

P
1
q₁=1

โดยที่ x_t เป็นตัวแปรนึง และ $\epsilon_t \approx WN(0, \sigma^2)$ ซึ่งเรารียกสมการดังกล่าวว่า ARDL(1,1)

เราสามารถเขียนแบบจำลอง ARDL(1,1) ในรูปของ AR(1)

AR(1)

$$y_t = \alpha + \phi y_{t-1} + w_t$$

$|\phi| < 1$ เป็น stationary
MA(∞)

$$(1-\phi L) y_t = \alpha + w_t$$

$$y_t = \frac{\alpha}{1-\phi L} + \frac{w_t}{1-\phi L}$$

สมการทดแทนแบบพลวัต

$$y_t = \mu + (1 + \phi_L + (\phi_L)^2 + (\phi_L)^3 + \dots) w_t$$

$$= \mu + w_t + \phi w_{t-1} + \phi^2 w_{t-2} + \dots$$

$\beta_0 x_t + \beta_1 x_{t-1} + \dots$

$$y_t = \mu + \beta_0 x_t + (\beta_1 + \phi \beta_0) x_{t-1} + \phi(\beta_1 + \phi \beta_0) x_{t-2} + \dots \quad (4.13)$$

ผลของ x_t ต่อ y_t ในช่วงเวลาเดียวกันเรารอเรียกว่าตัวทวีคูณผลกระทบทันที (*immediate impact multiplier*) และคำนวณได้ด้วย

$$\left[\frac{\partial y_t}{\partial x_t} = \beta_0 \right]$$

x_t บนปีกมอง

ในขณะที่ตัวทวีคูณล่า (lag multiplier) หนึ่งช่วงเวลา คำนวณได้จาก

$$x_{t-1} \rightarrow y_t ? \quad \left[\frac{\partial y_t}{\partial x_{t-1}} = \beta_1 + \phi \beta_0 \right]$$

$x_{t-2} \rightarrow y_t$

$$\frac{\partial y_t}{\partial x_{t-2}} = \phi (\beta_1 + \phi \beta_0)$$

สมการทดถอยแบบพลวัต

ตัวทวีคูณล่า k ช่วงเวลา คำนวณได้จาก

$$\frac{\partial y_t}{\partial x_{t-k}} = \phi^{k-1}(\beta_1 + \phi\beta_0)$$

เมื่อเรารวมตัวทวีคูณล่าในหลายช่วงเวลาเราจะเรียกว่าเป็นตัวทวีคูณระยะปานกลาง (intermediate multiplier) และถ้าหากเรารวมตัวทวีคูณค่าล่าทุกช่วงเวลาเข้าด้วยกันจะได้ผลระยะยาว (long-run effect) ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$(\beta_1 + \phi\beta_0) \quad \phi(\beta_1 + \phi\beta_0) \quad \phi^2(\beta_1 + \phi\beta_0)$$

$$\begin{aligned} \text{long run effect} &= \frac{\partial y_t}{\partial x_{t-1}} + \frac{\partial y_t}{\partial x_{t-2}} + \frac{\partial y_t}{\partial x_{t-3}} + \dots (1+\phi+\phi^2+\dots)(\beta_1 + \phi\beta_0) \\ &= \sum_{k=0}^{\infty} \phi^k (\beta_1 + \phi\beta_0) = \frac{\beta_1 + \phi\beta_0}{1 - \phi} \end{aligned}$$

ARDL
↑ กัน
↑ รอบต่อ: period
↑ long-run effect

ตัวอย่างที่ 4.2: การประยุกต์สมการทดถอยแบบพลวัตกับแคปเอ็นม

$$\text{ต่อจาก } \varphi_1 \quad (\hat{p}_{tt,t} - \hat{r}_{ft,t}) = \alpha + \beta_0 \cdot (\hat{r}_{set,t} - \hat{r}_{ft,t}) \quad \xrightarrow{\text{static}} \alpha + \phi y_t + \beta_1 x_{t-1}$$

$\Rightarrow$ package (dynam)

```

1 > library(dynlm) โปรแกรมช่วยในการเขียนโค้ด; ก็ต้องเขียน ts
2 > head(data)
3 > ptt<-ts(data$ptt, start=c(2002,2), frequency = 12)
4 > set<-ts(data$set, start=c(2002,2), frequency = 12)
5 > m2=dynlm(ptt~L(ptt)+set+L(set))
6 > summary(m2) up y_t x_t x_{t-1}
7
8 Time series regression with "ts" data:
9 Start = 2002(3), End = 2019(12)
10
11 Call:
12 dynlm(formula = ptt ~ L(ptt) + set + L(set)) EM2
13
14 Residuals: y_t y_{t-1} x_t x_{t-1}
15 Min 1Q Median 3Q Max
16 -8.873 -1.439 -0.244 1.141 13.829
17
18 Coefficients:
19 Estimate Std. Error t value Pr(>|t|) long run effect
20 (Intercept) 0.6632 0.1891 -3.51 0.00056 *** 2y_t
21 L(ptt) -0.1074 0.0681 1.58 0.11614
22 set 0.5457 0.0299 18.28 <2e-16 *** 2x_t
23 L(set) -0.0150 0.0480 -0.31 0.75569 X
24 ---
25 Signif. codes: 0 *** 0.001 ** 0.01 * 0.05 . 0.1 `` 1
26
27 Residual standard error: 2.51 on 210 degrees of freedom
28 Multiple R-squared: 0.635, Adjusted R-squared: 0.63
29 F-statistic: 122 on 3 and 210 DF, p-value: <2e-16

```

ใน data-frame data

- data\$ppt {vector $\Rightarrow$ ts}
- data\$set

$$\text{long run effect} = \frac{\hat{\beta}_1 + \phi \beta_0}{1 - \phi}$$

$$\frac{\partial y_t}{\partial x_{t-1}}$$

$\uparrow$
dynamic regression
ARDL(1,1)

การปรับค่าสแตนดาร์ดแอลเรอให้ถูกต้อง

⇒ ในการประมาณOLS กำหนด
homoskedastic + ไม่มี autocorr
→ หักลบ ⇒ พหุกัณฑ์ - จุดตัด
 กดทัน ตรวจสอบ R₁

$$\rightarrow y_t = \beta_0 + \beta_1 x_t + \varepsilon_t \quad (4.14)$$

ตัวประมาณค่าของ β_1 สามารถคำนวณได้ด้วย

$$\text{ตัว OLS} \quad \hat{\beta}_1 = \frac{\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})(y_t - \bar{y})}{\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2} \quad (4.15)$$

ซึ่งสามารถเขียนได้เป็น

$$(4.15) \quad y_t - \bar{y} \text{ อยู่ } \nearrow \text{ และ } \hat{\beta}_1 = \beta_1 + (\bar{x})\varepsilon_t$$

$$\begin{aligned} \underline{Var(\hat{\beta}_1|X)} &= Var(\beta_1) + \frac{\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})\varepsilon_t|X)}{\left(\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2 \right)} = Var \left(\right. \\ &= \frac{Var\left(\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})\varepsilon_t|X \right)}{\left(\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2 \right)^2} \quad (4.17) \end{aligned}$$

$$\text{ต่อไปนี้จะต้องหา } (4.17) \quad \text{Var}(\hat{\beta}_1) = \frac{\sigma^2}{\sum(x_t - \bar{x})^2}$$

การปรับค่าสแตนдар์ดแօเรօให้ถูกต้อง

โดยที่ตัวเศษของสมการ (4.17) สามารถเขียนในรูปต่อไปนี้

$$\begin{aligned} Var\left(\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x}) \varepsilon_t | X\right) &= \frac{1}{T^2} Var\left(\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x}) \varepsilon_t | X\right) \\ &= \frac{1}{T^2} \sum_{t=1}^T \underbrace{Var((x_t - \bar{x}) \varepsilon_t | X)}_{\text{ในกรณีที่เราสมมุติให้ค่าผิดพลาดไม่มีปัญหา heteroskedasticity และ autocorrelation}} + \frac{1}{T^2} \sum_{t=1}^T \sum_{s=t+1}^T Cov((x_t - \bar{x}) \varepsilon_t, (x_s - \bar{x}) \varepsilon_s | X) \quad (4.18) \end{aligned}$$

ในกรณีที่เราสมมุติให้ค่าผิดพลาดไม่มีปัญหา heteroskedasticity และ autocorrelation

$Var(\hat{\beta}_1) = \frac{\sigma^2}{\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2}$ ซึ่งนำไปคำนวณค่าสแตนдар์ดแօเรօของกรณี OLS ปกติ

การปรับสแตนดาร์ดแອร์เรอกรณีมีเสถียร โรสกีดาสติชิตี (รวมค่าปั่นปอนด์) auto corr

หากสมมุติให้เราเพิ่มข้อมูลเพิ่มเติมเข้ามาในแบบ Heteroskedasticity หรือพจน์ที่สองในสมการ (4.18) จะยังคงมีค่าเท่ากับศูนย์แต่ค่าความแปรปรวนของ $\hat{\beta}_1$ จะเท่ากับ

$$\rightarrow \text{Var}(\hat{\beta}_1 | X) = \frac{\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2 \text{Var}(\varepsilon_t | X)}{\left(\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2 \right)^2} \quad (4.19)$$

↑ ดูว่าเมื่อที่ 7 ว่ามานำ
ดึงตัวหนอน

จากสูตรดังกล่าวจะเห็นได้ว่าค่าความแปรปรวนของ $\hat{\beta}_1$ ก แตกต่างจากการณีที่เป็นไปตามข้อสมมุติของ OLS

White (1980) เสนอให้ใช้ $\hat{\varepsilon}_t$ แทนค่าในตัวประมาณค่าของค่าความแปรปรวนของ $\hat{\beta}_1$

$$\text{Var}(\hat{\varepsilon}_t) = E(\hat{\varepsilon}_t - E(\hat{\varepsilon}_t))^2 \widehat{\text{Var}}(\hat{\beta}_1 | X) = \frac{\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2 \hat{\varepsilon}_t^2}{\left(\sum_{t=1}^T (x_t - \bar{x})^2 \right)^2} \quad (4.20)$$

↑ $\hat{\varepsilon}_t^2$ เป็น proxy ของ $\text{Var}(\varepsilon_t)$

Heteroskedasticity-robust standard error หรือ Robust standard error

White's Robust S.E.

การปรับสแตนดาร์ดแອร์เรอกรณ์ มีจุดประสงค์ ให้ อิสระ

Wooldridge (1989) เสนอสมการในการพิจารณาการวิเคราะห์ผลโดยอนุกรมเวลาตามสมการ (4.1) หากเราสนใจการพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวประมาณค่า $\hat{\beta}_1$ เราสามารถสร้างสมการช่วย

ตัวอย่าง
vs X_1

$$\underline{x_{1t}} = \delta_0 + \delta_2 x_{2t} + \dots + \delta_k x_{kt} + \underline{r_t} \quad (4.21)$$

โดยที่พจน์ค่าผิดพลาด r_t มีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์และไม่มีสหสัมพันธ์กับตัวแปร $x_{2t}, \dots, x_{kt}$ (Wooldridge (2010)) แสดงให้เห็นว่าค่าความแปรปรวนของ $\hat{\beta}_1$ มีค่าเท่ากับ

$$\underline{var(\hat{\beta}_1)} = \left(\sum_{t=1}^T E(r_t^2) \right)^{-2} var \left(\sum_{t=1}^T r_t \varepsilon_t \right)$$

พจน์ $a_t = r_t \varepsilon_t$

การปรับสแตนдар์ดแօร์เรอกรณ์มือโตกอรีเรชัน

Newey and West (1987) และ Wooldridge (1989) ค่าสแตนดาร์ดแօร์เรอที่ได้ปรับของโตกอรีเรชัน (autocorrelation-robust standard error)

Newey-West SE. $se(\hat{\beta}_1) = \left[\frac{“se(\hat{\beta}_1)”}{\hat{\sigma}} \right] \sqrt{\hat{v}}$ (4.22) *OLS จัด*

Hetero - Autocorrelation Consistent (HAC)

โดยที่ “ $se(\hat{\beta}_1)$ ” คือค่าสแตนดาร์ดแօร์เรอกรณ์เป็นไปตามข้อสมมุติของ Gauss-Markov, $\hat{\sigma}$ คือค่าประมาณของสแตนดาร์ดแօร์เรอของสมการทดแทน และ $\hat{v}$ คำนวณจากสูตร

$$\hat{v} = \sum_{t=1}^T \hat{a}_t^2 + 2 \sum_{h=1}^g [1 - h/(g+1)] \left(\sum_{t=h+1}^T \hat{a}_t \hat{a}_{t-h} \right)$$

hetero *↑* *auto corr*

$\hat{r}$ คือเรซิดิวของสมการทดแทนระหว่าง x_{1t} และตัวแปรอธิบายที่เหลือ

$$\boxed{a_t = r_t \cdot \epsilon_t}$$

การปรับสแตนดาร์ดแօร์เรอกรณ์มืออโตคอรีเรชัน

เพื่อให้เข้าใจว่า ที่ได้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเรซิดิวอย่างไร เราสามารถกำหนดค่า $g = 1$ จะได้

$$\hat{v} = \sum_{t=1}^T \hat{a}_t^2 + \sum_{t=2}^T \hat{a}_t \hat{a}_{t-1}$$

เราสามารถพิจารณาต่อไปได้ว่ายิ่งค่า g มีขนาดใหญ่ขึ้น เราจะมีพจน์ที่เราใช้ในการปรับอัตราส่วนของอโตคอรีเรชันมากขึ้น ค่าสแตนดาร์ดแօร์เรอจากสมการ 4.22

สแตนดาร์ดแօร์เรอที่ได้มีการปรับเชิงโทรสกีด้วยตัวตัดสินใจและอัตราส่วนของอโตคอรีเรชัน (heteroskedasticity and autocorrelation consistent (HAC) standard error)

ประเด็นที่เราสนใจคือเราจะกำหนดค่า g เท่ากันเท่าใด โดยทางทฤษฎีแล้ว ค่า g จะ $\geq T+1$ แต่ในทางปฏิบัติ ตามที่ Wooldridge (2010) แนะนำ ค่า g ควรตั้งไว้ที่ $g=4, 8, 12, 24$

ตัวอย่างที่ 4.3: การปรับค่าสแตนдар์ดแล้วออกจากความไม่เหมาะสมของข้อสมมติ

เราสามารถปรับค่าสแตนдар์ดแล้วเรอโดยใช้ชุดคำสั่ง sandwich และใช้คำสั่ง coeftest ในชุดคำสั่ง lmtest ในการแสดงสแตนдар์ดแล้วเรอที่ได้ปรับจากข้อสมมติเช่น oreskidastatistic และ o tocorr เรซึ่ง

หลังจากที่เราประมาณค่าด้วยคำสั่ง lm และเก็บผลการประมาณค่าไว้ในชื่อ capm_ptt ← static

เราสามารถแสดงผลสแตนдар์ดแล้วเรอที่ได้ปรับเช่น oreskidastatistic โดยการระบุ vcov = vcovHC(capm_ptt, type = "HC0") โดยที่ HC0 ถึง HC4 เป็นการปรับเช่น oreskidastatistic ที่ใช้ตัวหารที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างที่ 4.3: การปรับค่าสแตนดาร์ดแล้วเรื่องจากความไม่เหมาะสมของข้อสมมติ

`capm_ptt <- lm(ptt ~ set, data = data)`

Heteros (Robust SE)

```

1 > library(sandwich)
2 > library(lmtest)
3 > coeftest(capm_ptt, df = Inf, vcov = vcovHC(capm_ptt, type = "HC0"))
4
5 z test of coefficients: Robust SE
6
7             Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
8 (Intercept) -0.8319     0.1970   -4.22  2.4e-05 ***
9 set          0.5472     0.0455   12.02  < 2e-16 ***
10 ---
11 Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
12
13 > coeftest(capm_ptt, df = Inf, vcov = vcovHC(capm_ptt, type = "HC3"))
14
15 z test of coefficients:
16
17             Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
18 (Intercept) -0.8319     0.2017   -4.12  3.7e-05 ***
19 set          0.5472     0.0487   11.25  < 2e-16 ***
20 ---
21 Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

```

ตัวอย่างที่ 4.3: การปรับค่าสแตนดาร์ดแอร์เรอจากความไม่เหมาะสมของข้อมูล

ในกรณีของการปรับออ โตกอริเรชัน เราระบุ

`vcov = NeweyWest(capm_ptt, lag=4)` จะเห็นได้ว่าค่าสแตนดาร์ดแอรโรมีค่าที่สูงขึ้นกว่ากรณีที่ไม่ได้คำนึงถึงผลของออโตคอร์เรชัน

လုပ်ချက်များ
Var-Cov $\propto \hat{P}$

```

1 > coefest(capm_ptt, df = Inf, vcov = NeweyWest(capm_ptt, lag=4))
2 z test of coefficients: Newey-West SE (Heteros Hetero + Autocorr)
3
4 Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
5 (Intercept) -0.8319    0.2195   -3.79  0.00015 ***
6 set          0.5472    0.0502   10.91 < 2e-16 ***
7 ---
8 Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
9

```

$\leq d_X(B^{-1}B)$ (Lemma 1).

Robert t.

గుణం ఓస ఫిల్స్ త ర్యామ్ ను లోగోల్స్ (మున్డుప్రింట్
హామ్మి)